

Danıştay 9. Daire E.2023/697 K.2025/5054 (25.11.2025)

Karar metni, resmî kaynakta yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

Danıştay 9. Daire Başkanlığı 2023/697 E. , 2025/5054 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

D A N I Ş T A Y

DOKUZUNCU DAİRE

Esas No : 2023/697

Karar No : 2025/5054

TEMYİZ EDEN (DAVALI) : ... Defterdarlığı-... (... Vergi Dairesi Müdürlüğü)

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVACI) : ... Liman İşletmeciliği A.Ş.

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının, temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istem: Davacı şirket tarafından, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32. maddesi 6.fıkrası kapsamında vergi oranının %2 indirimli uygulanması gerektiği ihtirazi kaydıyla verilen 2021/Temmuz-Eylül dönemi geçici vergi beyannamesine dayanılarak tahakkuk ettirilen geçici verginin %2 indirimli vergi oranına isabet eden 1.021.410,66-TL'lik kısmının iptali istemine ilişkindir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... Vergi Mahkemesinin...tarih ve E:... K:... sayılı kararıyla; dosyanın incelenmesinden, liman işletmeciliği faaliyetiyle iştigal eden ve payları Borsa İstanbul Pay Piyasasında ilk defa işlem görmek üzere 24/01/2018 tarihinde 29,89 oranında halka arz edilen davacı şirketin 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/6. maddesi kapsamında indirimli kurumlar vergisi oranı uygulamasından yararlanması gerektiği ihtirazi kaydıyla vermiş olduğu 2021/Temmuz-Eylül dönemine ilişkin geçici vergi beyannamesiyle beyan edilen kazanç üzerinden tahakkuk ettirilen geçici verginin %2 indirimli vergi oranına isabet eden 1.021.410,66-TL'lik kısmının iptali istemiyle bakılmakta davanın açıldığına anlaşıldığı, uyuşmazlıkta halka açıklığı, kaydiliği ve kurumsallaşmayı teşvik edecek olan maddenin yürürlük tarihi olan 17/11/2020 tarihinden sonra payların Borsa İstanbul Pay Piyasasında ilk defa halka arz edilmesi ve en az %20 oranında halka arzın gerçekleştirilmesi durumunda indirimli kurumlar vergisi oranından yararlanılabileceği, maddenin yürürlük tarihinden önce halka arzın gerçekleşmesi durumunda indirimli vergi oranından yararlanılabilmemesine olanak sağlayacak geçmişe etkili bir düzenlemenin bulunmadığının görüldüğü, bu durumda, davacı şirket paylarının Borsa İstanbul Pay Piyasasında ilk defa işlem görmek üzere 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/6. maddesinin yürürlük tarihinden önce halka arz edildiği görüldüğünden ve davacının indirimli kurumlar vergisi oranından yararlanmasına hukuken olanak bulunmadığından dava konusu işlemde hukuka aykırılık görülmediği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/6. maddesi uyarınca; Borsa İstanbul Pay Piyasasında ilk defa işlem görmek üzere en az %20

oranında halka arz edilen kurumların (bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri, finansman şirketleri, ödeme ve elektronik para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri hariç) paylarının ilk defa halka arz edildiği hesap döneminden başlamak üzere beş hesap dönemine ait kurum kazançlarına kurumlar vergisi oranının 2 puan indirimli olarak uygulanacağını açık olduğu, söz konusu madde metninde ilgili fıkranın yürürlük tarihinden sonra halka arz edilen şirketlerin bu indirimden faydalanacağına dair bir kısıtlamanın bulunmadığı gibi bu düzenlemenin 01/01/2021 tarihinden, özel hesap dönemine tabi olan mükelleflerde 2021 takvim yılında başlayan özel hesap döneminin başından itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere 17/11/2020 tarihinde yürürlüğe girdiği bir başka anlatımla, maddenin yürürlük tarihinin; şirketlerin halka arz edildiği tarihe değil, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra elde edilen kazançlara uygulanması hususuna vurgu yapıldığı, olayda liman işletmeciliği faaliyetiyle iştigal eden davacı şirketin paylarını Borsa İstanbul Pay Piyasasında ilk defa işlem görmek üzere 24/01/2018 tarihinde 29,89 oranında halka arz ettiği görüldüğünden ilgili maddede yer alan en az %20 oranında halka arz şartını karşılayan davacı şirketin, 01/01/2021 tarihinden itibaren elde edilen kazançlarına uygulanmak üzere kurumlar vergisi oranının 2 puan indirimli olarak dikkate alınması gerektiği sonucuna varıldığı, bu durumda 2021/Temmuz-Eylül dönemine ilişkin geçici vergi beyannamesiyle beyan edilen kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilen geçici verginin 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32. maddesi 6.fıkrası kapsamında %2 indirimli vergi oranına isabet eden 1.021.410,66-TL'lik kısmında hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle, davacının istinaf başvurusunun kabulüne, Vergi Mahkemesi kararının kaldırılmasına, davanın kabulüne ve 2021/Temmuz-Eylül dönemine ilişkin tahakkukun dava konusu kısmının iptaline karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI: Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No:18)'in 3. maddesinin 3. paragrafında, indirimli kurumlar vergisi uygulamasından yararlanılabilmesi için, payların Borsa İstanbul Pay Piyasasında 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/6. maddesinin yürürlük tarihi olan 17/11/2020 tarihinden sonra ilk defa halka arz ediliyor olması ve en az %20 oranında halka arzın gerçekleştirilmesi gerektiğinin belirtildiği, davacı şirketin maddenin yürürlük tarihinden önce 24/01/2018 tarihinde halka arz edilmiş olması nedeniyle 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32. maddesinin 6. fıkrasında düzenlenen indirimli kurumlar vergisi oranından yararlanmasına olanak bulunmadığı iddialarıyla kararın bozulması istenilmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI: Yasal dayanaktan yoksun olan temyiz isteminin reddi gerektiği yolundadır.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'İN DÜŞÜNCESİ: Temyiz isteminin reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Dokuzuncu Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY:

Davacı şirket tarafından, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32. maddesi 6.fıkrası kapsamında vergi oranının %2 indirimli uygulanması gerektiği ihtirazi kaydıyla verilen 2021/Temmuz-Eylül dönemi geçici vergi beyannamesine dayanılarak tahakkuk ettirilen geçici verginin %2 indirimli vergi oranına isabet eden 1.021.410,66-TL'lik kısmının iptali

istenilmektedir.

İLGİLİ MEVZUAT:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "Kurumlar Vergisi ve Geçici Vergi Oranı" başlıklı 32. maddesinin 6. fıkrasına, 17/11/2020 tarih ve 31307 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 35. maddesiyle; "Payları Borsa İstanbul Pay Piyasasında ilk defa işlem görmek üzere en az %20 oranında halka arz edilen kurumların (bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri, finansman şirketleri, ödeme ve elektronik para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri hariç) paylarının ilk defa halka arz edildiği hesap döneminden başlamak üzere beş hesap dönemine ait kurum kazançlarına kurumlar vergisi oranı 2 puan indirimli olarak uygulanır. İndirimden yararlanan hesap döneminden itibaren beş hesap dönemi içinde pay oranına ilişkin bu fıkra da belirlenen şartın kaybedilmesi hâlinde, indirimli vergi oranı uygulaması nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler vergi ziyai cezası uygulanmaksızın gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir." hükmü eklenmiş olup anılan Kanun'un 45. maddesinin 1. fıkrasının (ç) bendinde "Bu Kanun'un 35. maddesi 01/01/2021 tarihinden, özel hesap dönemine tabi olan mükelleflerde 2021 takvim yılında başlayan özel hesap döneminin başından itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer." düzenlemesine yer verilmiştir.

7256 sayılı Kanun'un 35. maddesinin gerekçesinde ise maddeyle, halka açıklığı, kaydılığı ve kurumsallaşmayı teşvik etmek amacıyla bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri, finansman şirketleri, ödeme ve elektronik para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri hariç olmak üzere payları Borsa İstanbul Pay Piyasasında işlem görmek üzere en az %20 oranında ilk defa halka arz edilen kurumların paylarının ilk defa halka arz edildiği hesap döneminden başlamak üzere beş hesap dönemine ait kazançlarına kurumlar vergisi oranının 2 puan indirimli olarak uygulanmasına ilişkin düzenleme yapıldığı belirtilmiştir.

25/05/2021 tarih ve 31491 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nde (Seri No:1) Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No:18)'in 3. maddesi ile aynı Tebliğin "32.1. Kurumlar Vergisi Oranı Ve Geçici Vergi" başlıklı bölümünden sonra gelmek üzere "32.1.1. Borsa İstanbul Pay Piyasasında İlk Defa İşlem Görmek Üzere En Az %20 Oranında Halka Arz Edilen Kurumlarda Kurumlar Vergisi Oranının 2 Puan İndirimli Uygulanması" alt başlıklı hükümler eklenmiş olup söz konusu hükümlerde; 7256 sayılı Kanunun 35 inci maddesiyle Kurumlar Vergisi Kanununun 32 nci maddesine eklenen altıncı fıkra da yer alan düzenlemeyle payları Borsa İstanbul Pay Piyasasında ilk defa işlem görmek üzere en az %20 oranında halka arz edilen kurumların paylarının ilk defa halka arz edildiği hesap döneminden başlamak üzere beş hesap dönemine ait kurum kazançlarına kurumlar vergisi oranının 2 puan indirimli olarak uygulanacağını hüküm altına alındığı, öte yandan bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri, finansman şirketleri, ödeme ve elektronik para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketlerinin indirimli oran uygulamasından yararlanamayacağı, indirimli oranlı kurumlar vergisi uygulamasından yararlanılabilmesi için, payların Borsa İstanbul Pay Piyasasında maddenin yürürlük (17/11/2020) tarihinden sonra ilk defa halka arz ediliyor olması ve en az %20 oranında halka arzın gerçekleştirilmesi gerektiği, %20'lik oranın hesabında halka arz edilen tutarla birlikte ulaşılan toplam sermaye tutarının dikkate alınacağı hususlarına yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden; bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri, finansman şirketleri, ödeme ve elektronik para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri hariç payları Borsa İstanbul Pay Piyasasında ilk defa işlem görmek üzere en az %20 oranında halka arz edilen kurumların paylarının ilk defa halka arz edildiği hesap döneminden başlamak üzere beş hesap dönemine ait kurum kazançlarına kurumlar vergisi oranının 2 puan indirimli olarak uygulanacağı, indirimden yararlanılan hesap döneminden itibaren beş hesap dönemi içinde pay oranına ilişkin şartın kaybedilmesi hâlinde, indirimli vergi oranı uygulaması nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergilerin vergi ziyai cezası uygulanmaksızın gecikme faizi ile birlikte tahsil edileceği, Kanun maddesinin 01/01/2021 tarihinden, özel hesap dönemine tabi olan mükelleflerde 2021 takvim yılında başlayan özel hesap döneminin başından itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yayım tarihi olan 17/11/2020 tarihinde yürürlüğe gireceği, indirimli oranlı kurumlar vergisi uygulamasından yararlanılabilmesi için, payların Borsa İstanbul Pay Piyasasında maddenin yürürlük tarihi olan 17/11/2020 tarihinden sonra ilk defa halka arz ediliyor olması ve en az %20 oranında halka arzın gerçekleştirilmesi gerektiği, %20'lik oranın hesabında halka arz edilen tutarla birlikte ulaşılan toplam sermaye tutarının dikkate alınacağı sonucuna ulaşılmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, payları Borsa İstanbul Pay Piyasası'nda 24/01/2018 tarihinde ilk defa işlem görmek üzere %29,89 oranında halka arz edilmiş olan davacı şirket tarafından, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32. maddesi 6.fıkrası kapsamında vergi oranının %2 indirimli uygulanması gerektiğinden bahisle ihtirazi kaydıyla verilen 2021/Temmuz-Eylül dönemi geçici vergi beyannamesine dayanılarak tahakkuk ettirilen geçici verginin %2 indirimli vergi oranına isabet eden 1.021.410,66-TL'lik kısmının iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, her ne kadar Bölge İdare Mahkemesi'nce, söz konusu madde metninde ilgili fıkranın yürürlük tarihinden sonra halka arz edilen şirketlerin bu indirimden faydalanacağına dair bir kısıtlamanın bulunmadığı gibi bu düzenlemenin 01/01/2021 tarihinden, özel hesap dönemine tabi olan mükelleflerde 2021 takvim yılında başlayan özel hesap döneminin başından itibaren elde edilen kazançlara uygulanacağını belirtildiği, maddenin yürürlük tarihinin şirketlerin halka arz edildiği tarihe değil, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra elde edilen kazançlara uygulanacağı hususuna vurgu yapıldığı, dolayısıyla payları Borsa İstanbul Pay Piyasasında ilk defa işlem görmek üzere 24/01/2018 tarihinde 29,89 oranında halka arz edilen davacı şirketin 01/01/2021 tarihinden itibaren elde edilen kazançlarına uygulanmak üzere vergi oranının 2 puan indirimli olarak uygulanacağı gerekçesiyle Vergi Mahkemesi kararının kaldırılmasına ve davanın kabulüne karar verilmiş ise de; 25/05/2021 tarih ve 31491 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nde (Seri No:1) Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No:18)'de indirimli oranlı kurumlar vergisi uygulamasından yararlanılabilmesi için, şirket paylarının Borsa İstanbul Pay Piyasasında maddenin yürürlük (17/11/2020) tarihinden sonra ilk defa halka arz ediliyor olması ve en az %20 oranında halka arzın gerçekleştirilmesi gerektiği, %20'lik oranın hesabında halka arz edilen tutarla birlikte ulaşılan toplam sermaye tutarının dikkate alınacağını belirtildiği, indirimli kurumlar vergisinin uygulanma tarihinin tespiti bakımından Kanun'un yürürlük tarihinin belirtilmesinin yasal bir zorunluluk olduğu ayrıca hukuk kurallarının yürürlüğe girdikleri tarihten itibaren, yürürlükte bulundukları dönem içinde ortaya çıkan olay ve ilişkilere uygulanacağına ilişkin genel kural da dikkate alındığında, maddenin yürürlük tarihinden önce halka arzın gerçekleşmesi durumunda indirimli vergi oranından yararlanılabilmesine olanak sağlayacak geçmişe etkili bir düzenlemenin de bulunmaması karşısında payları Borsa İstanbul Pay Piyasasında ilk defa işlem görmek üzere 24/01/2018 tarihinde halka arz edilen davacı şirketin 5520 sayılı

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/6. maddesi uyarınca indirimli kurumlar vergisi uygulamasından yararlanmasının mümkün olmadığı görülmektedir.

Öte yandan 25/05/2021 tarih ve 31491 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (Seri No:1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No:18)'in 3. maddesinde düzenlenen "32.1.1 Borsa İstanbul Pay Piyasasında ilk defa işlem görmek üzere en az %20 oranında halka arz edilen kurumlarda kurumlar vergisi oranının 2 puan indirimli uygulanması" başlıklı bölümünde yer alan "indirimli oranlı kurumlar vergisi uygulamasından yararlanabilmesi için, payların Borsa İstanbul Pay Piyasasında maddenin yürürlük (17/11/2020) tarihinden sonra ilk defa halka arz ediliyor olması" ibaresinin iptali istemiyle açılan davalar Danıştay Üçüncü Dairesinin 29/04/2024 ve E:2023/3125, K:2024/2432 ve E:2023/3123, K:2024/2434 sayılı kararlarıyla reddedilmiş ve söz konusu kararlara karşı yapılan temyiz başvuruları Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 04/12/2024 tarih ve E:2024/786, K:2024/1093; E:2024/848, K:2024/1092 sayılı kararlarıyla kesin olarak reddedilmiştir.

Bu durumda davacı adına tahakkuk ettirilen geçici verginin dava konusu kısmında hukuka aykırılık, davayı reddeden Vergi Mahkemesi kararına karşı davacı tarafından yapılan istinaf başvurusunu kabul edip davanın kabulüne 2021/Temmuz-Eylül dönemine ilişkin tahakkukun dava konusu kısmının iptaline karar veren Bölge İdare Mahkemesi kararında hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

Davalının temyiz isteminin kabulüne,

... Bölge İdare Mahkemesi Vergi Dava Dairesinin ...tarih ve E:..., K:... sayılı kararının BOZULMASINA,

Yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın ... Bölge İdare Mahkemesi Vergi Dava Dairesine gönderilmesine, 25/11/2025 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.